

Állásfoglalás a Hpt. pénzügyi szolgáltatás közvetítésével kapcsolatos rendelkezéseinek értelmezése tárgyában

I. TÉNYÁLLÁS

A Kérelmező ügyfele egy svájci székhelyű, pénzügyi szolgáltatások nyújtására engedéllyel nem rendelkező gazdasági társaság (**Szolgáltató**), amely felhő alapú szolgáltatást (**Szolgáltatás**) nyújt egy szerződéses konstrukció (**Szerződéses Konstrukció**) támogatására. A Szerződéses Konstrukció résztvevői egyrészt a külföldi székhelyű, termékeket magyar székhelyű viszonteladóknak (**Viszonteladók**) értékesítő eladók (**Eladók**), másrészt az ezen külföldi Eladóktól a Viszonteladókkal szemben fennálló számlaköveteléseket megvásárló, francia székhelyű, pénzügyi szolgáltatások nyújtására engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény (**Követelésvásárló**). A Szolgáltatás részeként az Eladók és a Követelésvásárló a megrendelésekkel, szállításokkal, a rendelések kifizetésével ill. annak státuszával, a követelések engedményezésével, stb kapcsolatban adatokat töltenek fel, amely adatokhoz a Viszonteladók is hozzáférhetnek kérés esetén, azonban ők a Szerződéses Konstrukciónak nem részesei.

A Szolgáltatás lényege, hogy az Eladók, a Követelésvásárló és a Viszonteladók egy helyen, egy időben egy közös felületen férjenek hozzá a szállítási és engedményezési jogviszonnyal érintett adatokhoz, illetve ellenőrizni tudják saját nyilvántartásaik helyességét. A Szolgáltatás emellett alkalmas arra is, hogy a lejárt vagy lejárt kötelezettségekről, rögzített megrendelésekről és azok pénzügyi teljesítéséről, az engedményezésről és a fizetésről tájékoztatót, emlékeztetőt küldjön, szükség esetén telefonon keresztül is. A Szerződéses Konstrukcióra, az egyes felek közötti (szállítási, engedményezési/követelésvásárlási) jogviszonyokra, teljesítésre külföldi jog került kikötésre, magyar érintettség annyiban merül csak fel, hogy a Viszonteladók (követelések kötelezettjei) magyarországi székhelyűek.

Kérelmező a Kérelem kiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy a Követelésvásárló a Francia Prudenciális Felügyeleti Hatóság (Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution, „ACPR”) engedélyével rendelkezik, bank és befektetési szolgáltató. A francia Code monétaire et financier rendelkezései alapján a bankok valamennyi pénzügyi szolgáltatás nyújtására jogosultak (ideértve a követelésvásárlási, a hitel- és pénzkölcsönnyújtási és számlavezetési tevékenységet is).

II. JOGKÉRDÉS

II. 1. A Szolgáltatás vagy annak bármely részeleme a Hpt. területi hatálya alá tartozik-e?

II. 2. A Szolgáltatás vagy annak bármely részeleme a Hpt. szerinti határon átnyúló pénzügyi szolgáltatási közvetítési tevékenységnek minősül-e?

III. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

Az MNB előjáróban megjegyzi, hogy a Kérelem a svájci székhelyű Szolgáltató által végzett tevékenység (Szolgáltatás) minősítésére irányul, ezért az MNB a Szerződéses Konstrukcióban résztvevő felek közül – bár azok tevékenységének minősítése is kihatással lehet a Szolgáltató tevékenységének megítélésére – első sorban a Szolgáltatás vizsgálatára fókuszál.

A tényállásban leírtak alapján a Követelésvásárló által nyújtott pénzügyi szolgáltatás, amelyhez a Szolgáltató tevékenysége kapcsolódik, a követelésvásárlás. A francia székhelyű Követelésvásárló külföldi (tipikusan osztrák) székhelyű Eladók követeléseit vásárolja meg, melyek a magyar székhelyű Viszonteladókkal szemben állnak fenn. A Követelésvásárló ezt követően a magyar honosságú Viszonteladókkal szemben kíséri meg a követeléseit érvényesíteni.

A Hpt. 1. § (1) bekezdés a) pontja értelmében e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a Magyarország területén végzett, e törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviselési tevékenységre, önkéntes intézményvédelemre, valamint betétbiztosításra. A Hpt. 1. § (2) bekezdés e) pontja akként rendelkezik, hogy a külföldön székhellyel rendelkező pénzügyi intézmény által Magyarország területén történő, határon átnyúló pénzügyi szolgáltatás, kiegészítő pénzügyi szolgáltatás nyújtására e törvények rendelkezései alkalmazandók.

A követelésvásárlás fogalmát a Hpt. 6. § (1) bekezdés 60. pontja a következőképpen rögzíti: „követelésnek – az adós kockázatának átvállalásával vagy anélkül történő – megvásárlása, megelőlegezése (ideértve a faktoringot és a forfetírozást is), valamint leszámítása, függetlenül attól, hogy a követelés esedékességének nyilvántartását és a kintlévőségek beszedését ki végzi”.

A Hpt. értelmező rendelkezéséből kiindulva megállapítható, hogy a követelésvásárlási tevékenység egy komplex folyamat, a követelést vásárló oldaláról olyan célzatos tevékenység, amelynek végső célja a megvásárolt szerződés kötelezetti teljesítésének kikényszerítése. A követelésvásárlási tevékenység sajátossága, hogy a kötelezettek (adósok, azaz – jelen tényállásban – a Viszonteladók) nem minősülnek a pénzügyi szolgáltatás nyújtása szempontjából ügyfélnek. A követelésvásárlási tevékenység megítélése szempontjából a pénzügyi intézmény ügyfele ugyanis azon intézmény, mely – követelések megvásárlása esetén – az eredeti követelések jogosultja, a pénzügyi intézmény neki nyújt pénzügyi szolgáltatást. A teljesítés nem a kötelezettek által igénybe vett szolgáltatás ellenértékének megfizetésében áll, hanem a jogosult által a kötelezettek részére nyújtott szolgáltatás alapján fennálló kötelezettség megvásárlásában. Azonban a kötelezettek teljesítése továbbra is a szolgáltatás lényeges tartalmát képezi, mivel a Követelésvásárlónak érdekében áll a követelés teljesítése, ellenkező esetben ugyanis a profittól esik el. Ebből következően – ahogy azt az MNB korábban már más állásfoglalásaiban is kifejtette – a követelésvásárlás tárgyát képező kintlévőségek beszedése a követelésvásárlásnak olyan immanens, lényegi eleme, amely cél megvalósulásának reális lehetősége nélkül maga a követelésvásárlási ügylet eleve nem jönne létre.

A behajtási tevékenység jellemzőitől függetlenül azonban – a fentieknek megfelelően – kimondható az, hogy a követelésvásárlási ügyletekben szerződő félnek a követelés megvásárlója (jelen esetben a Követelésvásárló) és a követelés eladója (jelen esetben az Eladók) minősül. Mivel a Követelésvásárló és az Eladók nem magyar székhelyű társaságok, ezért az MNB álláspontja szerint a Követelésvásárló tevékenységének megítélése, határon átnyúló tevékenységként történő minősítése – ideértve a magyar székhelyű adósok (Viszonteladók) tartozásainak behajtására irányuló tevékenység megítélését is – elsősorban az adott társaságok székhelye szerinti felügyeleti hatóságok, így a francia és egyéb külföldi (tipikusan osztrák) felügyelet kompetenciájába tartozik.

Amennyiben az illetékes hatóságok álláspontja szerint a Követelésvásárló tevékenysége Magyarország vonatkozásában is határon átnyúló tevékenységnek minősül, akkor a Szolgáltató tevékenysége felvetheti a közvetítői tevékenység megállapíthatóságát.

A tényállásban foglaltak szerint ugyanis a Szolgáltatás az Eladók és a Követelésvásárló megrendelésekkel, szállításokkal, a rendelések kifizetésével ill. annak státuszával, a követelések engedményezésével, stb. kapcsolatos *adatok feltöltését és nyilvántartását teszi lehetővé*, és célja, hogy az Eladók, a Követelésvásárló és a Viszonteladók egy helyen, egy időben egy közös felületen férjenek hozzá a szállítási és engedményezési

jogviszonnal érintett adatokhoz, illetve ellenőrizni tudják saját nyilvántartásaik helyességét. A Szolgáltatás ugyanakkor emellett alkalmas arra is, hogy a lejárt vagy lejárt kötelezettségekről tájékoztatást, emlékeztetőt küldjön, szükség esetén telefonon keresztül is.

A fentiekben leírtak szerint a követelésvásárlási tevékenység fogalmába beleérthető a behajtási tevékenység is. A Hpt. 6. § (1) bekezdésének 90. pontja szerint a pénzügyi szolgáltatás közvetítése tevékenységnek lényegi eleme a pénzügyi intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján pénzügyi szolgáltatás, kiegészítő pénzügyi szolgáltatás nyújtásának, ilyen szolgáltatásra irányuló szerződés megkötésének *elősegítésére* irányuló tevékenység. Amennyiben tehát egy megbízó a pénzügyi szolgáltatás érdemi részét (akár részben) harmadik féllel kívánja végeztetni, úgy erre közvetítői jogviszonyban van lehetőség¹.

Az MNB álláspontja szerint a fentiekben részletezett adatok pusztá nyilvántartása önmagában nem minősülne közvetítői tevékenységnek, viszont ahhoz olyan elemek kapcsolódnak, amelyek az IT-szolgáltatási tevékenységen túlmutathatnak.

Fentieket összefoglalva az MNB álláspontja szerint a Szolgáltató tevékenysége a fenti információk alapján megfeleltethető lehet a Hpt. szerinti függő közvetítői tevékenységnek, amely részét képezheti a Követeléskezelő szolgáltatásának. Mivel azonban a Szolgáltató székhelye nem EU-tagállamban van, hanem az svájci székhelyű gazdasági társaság és a Kérelem szerint a Szolgáltatás helye, azaz az IT szolgáltatást működtető szerver sem Magyarországon van, ezért a Követelésvásárló esetleges magyarországi, határon átnyúló tevékenységének a Szolgáltató, mint közvetítő igénybevételeivel folytatott tevékenységének minősítésekor e körülményre is figyelemmel kell lenni.

A Hpt. 4. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Együtműködés és Fejlesztési Szervezet tagországában székhellyel rendelkező külföldi pénzügyi intézmény a 3. § (1) bekezdés b) és c) és l) pontjában; illetve a 3. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott tevékenységet határon átnyúló szolgáltatás formájában is végezhet, ha a székhely szerinti állam illetékes felügyeleti hatóságától engedéllyel rendelkezik ezen tevékenységek végzésére. A Hpt. hivatkozott rendelkezése tehát lehetőséget biztosít a Hpt. 3. § (1) bekezdés l) pontjában meghatározott követelésvásárlási tevékenység határon átnyúló szolgáltatás formájában történő végzésére az OECD tagállamok vonatkozásában is. A felsorolt tevékenységek azonban a pénzügyi szolgáltatás közvetítését (Hpt. 3. § (1) bekezdés i) pontja) nem tartalmazzák, továbbá a Hpt. idézett kivételszabálya csak az OECD államokban székhellyel rendelhető *pénzügyi intézmények* engedélyének elismerésére és ez alapján történő határon átnyúló szolgáltatásnyújtására vonatkozik. A Szolgáltató pénzügyi szolgáltatások nyújtására engedéllyel nem rendelkező, svájci székhelyű gazdasági társaság, így e rendelkezés esetében nem alkalmazható.

Az MNB álláspontja szerint a Követelésvásárló Magyarország területén végzett esetleges határon átnyúló szolgáltatásához a Szolgáltató csak olyan mértékben kapcsolódhat, illetve olyan mértékben vehető igénybe a Követelésvásárló részéről, amellyel a Szolgáltató a pénzügyi szolgáltatás részelemeit nem valósítja meg, és valóban csak azt támogató, teljes egészében technikai szolgáltatásokat végez.

Összefoglalva a fentieket:

- **annak megítélése, hogy a Követelésvásárló tevékenysége határon átnyúló szolgáltatásként értelmezendő-e, az érintett (Követelésvásárló/Eladó) társaságok székhelye szerinti felügyeleti hatóságok, így különösen a francia felügyeleti hatóság adott konstrukció kapcsán kialakított álláspontjának a függvénye,**

¹ https://alk.mnb.hu/data/cms2151255/Allasfoglalas_a_Hpt_uj_penzugyi_kozvetitoket_erinto_egyes_rendelkezesei_targyaban.pdf

- amennyiben a Követelévásárló által kifejtett tevékenység – a fentiek tükrében – határon átnyúló szolgáltatásnak minősül, akkor az adott tevékenységben a Szolgáltató kizárólag olyan mértékben vehet részt, amelyen keresztül maga nem valósít meg pénzügyi szolgáltatási (rész)tevékenységet, azaz hozzájárulása a folyamathoz kifejezetten a támogató, technikai jellegű szolgáltatásra kell, hogy korlátozódjon.

Budapest, 2025. február